

ТЕС СТИМСЪН

НОВАТА

КЪЩА

Превод от английски
Марина Стефанова

 ciela

*На майка ми Джейн,
баща ми Майкъл,
милата ми сестра Филипа
и обичния ми брат Чарлз.
Пазя ви в сърцето си,
докато се съберем отново.*

ПЪРВА ЧАСТ

Първа глава

МИЛИ

Тишината на къща, в която проникваш неканен, не може да се сравни с нищо. Сякаш си надигнал полата ѝ и изтръгвайки стон, си я оставил без дъх.

Тези първи няколко откраднати секунди покой ми действат като опият. Мога да прекарам целия си живот в този миг, в мир.

Той обаче не продължава дълго.

Прекъсва го мекото топуркане на котешки крачета по коридора. Сива писана се промъква в пералното помещение и без да ми обърне капка внимание, се насочва към купичката си. Ни най-малко не я интересува коя съм и какво правя в къщата ѝ.

Котките са усъвършенствали оцеляването на вида, svelи са го до ефективен минимализъм. Дори най-себелюбивата писана кърми и отглежда своите малки. Когато достигнат възраст от осем седмици обаче, майката, която вече се е справила със задачата да ги научи на самостоятелност, слага край на грижите. Все още се намесва, ако изпаднат в беда или игрите им задебелят, но не общува активно с тях. Би цапардосала малкото, ако ѝ досажда, докато си почива. А когато достигнат юношество, на около дванайсет седмици, всяка котка – за себе си. Майката ги гони със съскане, ако се доближат до храната ѝ. Не скърби, ако някое изчезне от дома. Всъщност дори изпитва облекчение.

Но не можем да виним котките, че са котки.

„Знаеше с какво се захващаш – беше казал Том. – Интелигентна жена си. Знаеше какво значи да имаме деца.“

Котката се усуква в краката ми, изписвайки цифрата осем. Търси още храна. Вдигам я, галя я по главичката и докато влизам в кухнята, се наслаждавам на чувствения допир на козината между пръстите си.

Очакванията ми за този имот бяха доста високи – в обявата къщата изглежда доста по-примамливо, отколкото на живо. Снимките явно са били правени с широкоъгълен обектив и после обработени на фотошоп. В кухнята не влиза достатъчно естествена светлина и дори в такова ясно утро като днешното е неприветлива.

Собствениците очевидно са я реновирали, преди да я обявят за продан – все още мирише на боя, – но са допуснали обичайната за повечето хора грешка при ремонт на кухня – сменили са шкафовете и уредите, но са запазили неефективното и старомодно разположение.

Постарали са се – гранитни плотове и интересни гръбчета от неръждаема стомана, но начинът ни на живот много се измени през последните няколко десетилетия: кухнята вече не е само кът за готвене, а място за живеене. Трябвало е да бутнат стената към трапезарията – кой изобщо ползва трапезария в днешно време? – и да отворят по-широко пространство. Би им осигурило много естествена светлина от запад, където е можело да сложат френски прозорци, за да подсилят усещането, че са навън.

Преглеждам шкафовете. Съдове на „Ема Бриджуотър“ – каква скука! Скъпи чугунени тенджери, но евтини ножове. Това ми казва достатъчно за собствениците на къщата.

Горният етаж е също толкова разочароващ. Възгясна пета спалня, която е трябвало да бъде разширение на родителската или още по-добре – прилична по размер гардеробна. Елементи от оригиналния интериор, които никой не е проявил куража да разкара съвсем, нито пък да усвои в новия дизайн.

Нито едно от леглата не е оправено. Вратите на шкафа в родителската спалня са широко отворени, сякаш собствениците са тръгнали набързо. Нейните пуловери са сгънати в купчини, разделени по цвят, но неговата част от гардероба е пълна бъркотия, вратовръзки висят от рафтовете, а свити на топка чорапи се търкалят по пода. Според личния ми опит несходството в гардероба е много по-надежден индикатор за развод, отколкото изневярата.

Отворих шкафа в банята и хубавичко разгледах лекарствата.

Тя наскоро е имала два пристъпа на цистит. Той страда от хемороиди. Тя е изпуснала две противозачатъчни хапчета този месец. Той дали е наясно?

Внезапно отегчена, слизам на долния етаж и хвърлям поглед върху дрънкулките по библиотеката в дневната, за да си избера сувенир, преди да изчезна.

Никога не вземам нищо ценно или с очевидна сантиментална стойност. Магнит от хладилника. Щипка за хартия. Неща, които няма да липсват никому.

Имаше времена, когато прониквах в чужди къщи всяка седмица. Когато ежедневието ми ме притиснеше, се измъквах и потъвах в тишината на нечия къща. Прекарвах часове в чуждите домове, като разглеждах гардеробите и четях книгите. Действа ми успокоително да съм някъде, където не ми е мястото, а причините не мога да обясня.

Изминаха месеци, откакто не съм позволявала на тъмната си половина ме командва, но съм напрегната и изтощена. Някои хора пият или вземат наркотици, за да се отпуснат. Аз съм пристрастена към влизането в чужди къщи.

Знам, че не е редно – осквернявам нечий съкровен храм. Аз обаче посещавам само къщи, които са обявени за продажба, чиито собственици вече са поканили чуждия взор. Внимавам да не оставям и следа от присъствието си. Обещах да съм, а никога не нарушавам обещанията си.

Преди всичко не вреди.

За миг се чудя дали да не отмъкна някоя от снимките. Господин и госпожа Неоправено легло с двете си деца – Момче и Момиче. Тук са на ски почивка в Цермат. О, виж! Момче и Момиче се сдобиват с ново кученце. Куче! Погледни насам, Куче! Насам!

Семейният им живот – като песен.

В крайна сметка в джоба си мушвам едното от чифт зарчета и тръгвам през кухнята към същата задна врата в пералното помещение, от която влязох.

Дори заключвам след себе си, което е повече, отколкото собствениците се бяха сетили да направят.

В ума на психопата | Дата на излъчване: 09.07.

Записът е редактиран за оптимална дължина и яснота.

Благодаря за представянето, Кен, но предполагам, че всички ме познавате, иначе не бихте дошли.

[Смях]

Знам, че изгаряте от нетърпение да стигнем до пикантните подробности, до убийствата в Стъклената къща, и обещавам скоро да задоволя любопитството ви.

Но понеже това би трябвало да е образователна лекция, нека започнем с малко статистика – един на всеки сто нормални души, и тук слагам нормални в кавички, е психопат.

Виждам, че всички нещо запресмятахте наум, нека ви спестя усилието. В тази зала има около хиляда души.

Което значи, че по груби сметки десетима от вас са психопати. Но тъй като цифрите се покачват на един на двацет и пет души, ако говорим за бизнес лидери и големи шефове, то тук тази вечер откачалките са около четиресет. До края на лекцията като нищо може да настане касапница.

[Смях]

Но нека поговорим сериозно за момент. Важно е да подходим към психопатията по-дълбоко, отколкото ни е учила попултурата.

Представете си, че това е курс „Въведение в психологията“. Ще се опитам да не ви създавам главоболия.

Благодарение на Холивуд, като чуем „психопат“, си представяме маниак с налудничав поглед, размахващ нож. Джак Никълсън от „Сиянието“, Ханибал Лектър от „Мълчанието на агнетата“, Норман Бейтс от „Психо“. Е, при последния заглавието малко издава сюжета...

[Смях]

А какво ще кажете за младата дама на първия ред, която прилича на Сандра Бълок? Бихте ли станали? Благодаря! Страхотен пуловер, между другото. Света вода ненапита, нали? Класическо съседско момиче. Но вярвайте ми, от нея трябва да се боите.

[Смях]

Е, не буквално. Благодаря, госпожице Бълок, може да седнете. Искам да кажа, че не всички психопати са изцъклени серийни убийци. Психопатията е спектърно разстройство като аутизма. От едната страна са Тед Бънди, Чарлз Менсън и Джак Изкормвача – кръвожадните хищници на Холивуд.

А от другата са мозъчните хирурзи, телевизионните водещи, магнатите от сферата на технологиите и корпоративните бизнес лидери. Хора, на които при една евентуална криза ще се надяваме да са безпощадни, съсредоточени и неподвластни на излишни емоции.

Хора като мен.

Когато споделя с някого, че страдам от психопатия, обичайната реакция е смесица от ужас и любопитство. Кой нормален човек би си признал, че е „подъл, безчувствен, манипулативен, безразсъден, повърхностен, хищен“, нали така?

[Смях]

Няма да ви лъжа – аз съм всичко изброено.

Смятате, че това би отблъснало другите от мен, но не е така. Може да сте леко нервни в мое присъствие, но сте приковани от любопитство, нали?

А и защо да не е така? Когато реша, мога да пръскам чар. Харесват ме. Имам много приятели. Функционирам като нормален човек. От „безопасните“ съм. Обичам да готвя и си падам по черния хумор. Често разсмивам хората. Те ми споделят проблемите си.

Така че с какво се различавам от вас?

Е, нека не ви отегчавам с научни факти за амигдалата и орбифронталния кортекс, но същината е, че психопатите като мен са биологически неспособни да изпитват съчувствие.

Немалко научни изследвания потвърждават този факт – ние не можем да усетим болката ви. Не изпитваме страх или угризения. Не държим да сме част от обществото. Не ни пука от наказания или неодобрение.

Да си призная, цяло чудо е, че серийните убийци не са повече.

Лъжем и мамим, за да получим това, което искаме, но изборите, пред които сме изправени, не са морални, а прагматични. Обикновено не преследваме никого. Като водата сме – винаги ще намерим най-краткия и лесен маршрут да стигнем там, където искаме. Ако застанете на пътя ни, ще ви отнесем.

Способни сме обаче на любов и грижа, колкото и на безразличие и разрушение. Повечето не представляваме заплаха за околните; разкаянието и емпатията не ни идват отвътре, но можем да се научим на тях. Това изиска практика: като да учиш нов език е – изтощително. Но искаме да сме част от обществото, да сме порядъчни хора и работим над това.

Както казах, обикновено никого не преследваме.

Обикновено.

Малка част от психопатите са предразположени към умишлено насилие, насилие – хладнокръвно, планирано и смразяващо кръвта.

Такива хора ме ужасяват, колкото ужасяват и вас. Не е като откачалките да се подкрепяме взаимно.

Често ме питат как нещо така банално като местене в нова къща прерасна в хаос и касапница. Истината е, че нямам представа. Като преосмислям събитията от настоящия момент, мога да кажа, че имаше знаци за това какво ще последва. Вероятно някой като мен е следвало да ги забележи.

Но в онзи момент няхаме причина да бъдем подозрителни.

Просто ни се щеше да продадем къщата си.